

ДИРЕКТИВА 2009/31/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 23 април 2009 година****относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 175, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Крайната цел на Рамковата конвенция на Обединените нации за изменение на климата (РКОНИК), която беше одобрена с Решение 94/69/ЕО на Съвета от 15 декември 1993 г. ⁽³⁾, е да стабилизира концентрациите на парникови газове в атмосферата на ниво, което би предотвратило опасна антропогенна намеса в климатичната система.
- (2) Шестата програма на Общността за действие в областта на околната среда, създадена с Решение № 1600/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2002 г. ⁽⁴⁾, определя изменението на климата като приоритетна област за действие. Тази програма признава, че Общността е поела задължението да постигне 8-процентно намаление на емисиите на парникови газове от 2008 до 2012 г. в сравнение с нивата от 1990 г. и че в дългосрочен аспект е необходимо глобалните емисии на парникови газове да бъдат намалени приблизително със 70 % в сравнение с нивата от 1990 г.
- (3) Съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г. „Ограничаване на глобалното изменение на климата до 2 градуса по Целзий — Пътят до 2020 година и след това“ уточнява, че,

в контекста на планираното намаление на емисиите на парникови газове в световен мащаб с 50 % до 2050 година, до 2020 г. е необходимо намаление с 30 % на емисиите на парникови газове в развития свят, което до 2050 г. да достигне 60—80 %. Съобщението посочва още, че това намаление е технически изпълнимо и че ползите значително надхвърлят разходите, но и че за да бъде изпълнена тази цел, трябва да бъдат приложени всички варианти за смекчаване на проблема.

- (4) Улавянето на въглероден диоксид и съхраняването му в геоложки формации (УСВ) е междинна технология, която ще допринесе за справяне с последиците от изменението на климата. То се състои в улавяне на въглероден диоксид (CO₂) от промишлени инсталации, преноса му до място за съхранение и инжектирането му в подходяща подземна геоложка формация с цел постоянно съхранение. Тази технология не следва да насърчава увеличаването на дела на електроцентралите, работещи с изкопаеми горива. Развиването ѝ не следва да води до отслабване, както по отношение на научните изследвания, така и във финансов аспект, на усилията в подкрепа на политиките за спестяване на енергия, възобновяемите енергийни източници и други безопасни и устойчиви нисковъглеродни технологии.
- (5) По предварителни изчисления, извършени с цел оценка на въздействието на директивата и посочени в направената от Комисията оценка на въздействието, до 2020 г. могат да бъдат съхранени седем милиона тона CO₂, а до 2030 г. — до 160 милиона тона, като се изхожда от предположението за 20-процентно намаление на емисиите на парникови газове до 2020 г., както и при условие че се получи помощ за УСВ от частни, национални и общностни източници и се докаже, че тази технология е безопасна за околната среда. Избегнатите емисии CO₂ през 2030 г. биха могли да съставляват около 15 % от необходимото намаление в ЕС.
- (6) Втората Европейска програма за изменението на климата, която бе създадена със Съобщението на Комисията от 9 февруари 2005 г. „Спечелване на битката срещу глобалното изменение на климата“, за да подготви и проучи бъдещата политика в областта на климата в Общността, създаде работна група за улавянето и съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации. Задачата на работната група бе да проучи УСВ като средство за ограничаване на изменението на климата. Работната група публикува подробен доклад по въпроса за регулирането, който бе приет през юни 2006 г. Той подчерта необходимостта от разработване както на политика, така и на регулаторни рамки за УСВ, и призова Комисията да предприеме допълнително проучване на този въпрос.

⁽¹⁾ ОВ С 27, 3.2.2009 г., стр. 75.

⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 17 декември 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и Решение на Съвета от 6 април 2009 г.

⁽³⁾ ОВ L 33, 7.2.1994 г., стр. 11.

⁽⁴⁾ ОВ L 242, 10.9.2002 г., стр. 1.

- (7) Съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г. „Устойчиво производство на електроенергия от изкопаеми горива: към постигане на почти нулеви емисии от въглицата след 2020 г.“ отново изтъкна необходимостта от регулаторна рамка, основаваща се на комплексна оценка на риска от изтичане на CO₂, включително изисквания за подбор на местата, целящи да намалят до минимум риска от изтичане, режими за мониторинг и отчетност за удостоверяване на съхранението и подходящи мерки за отстраняване на всяка евентуално възникнала вреда. Съобщението изложи план за действие на Комисията в тази област през 2007 г., който изискваше разработването на надеждна рамка за управление за УСВ, включително работа по регулаторната рамка, рамка за насърчване и помощни програми, както и външни елементи, например технологично сътрудничество в областта на УСВ с ключови държави.
- (8) Европейският съвет от март 2007 г. също призова държавите-членки и Комисията да работят за засилване на научноизследователската и развойна дейност и разработване на необходимата техническа, икономическа и регулаторна рамка с цел премахване на съществуващите правни пречки и разполагане на безопасни за околната среда УСВ при въвеждане на нови електрически централи на база изкопаеми горива, по възможност до 2020 г.
- (9) Европейският съвет от март 2008 г. припомни, че целта на предложението за регулаторна рамка относно УСВ е да се гарантира, че тази нова технология ще се прилага по безопасен за околната среда начин.
- (10) Европейският съвет от юни 2008 г. призова Комисията възможно най-скоро да предложи механизъм за насърчване на инвестиции от държавите-членки и от частния сектор, за да се осигури изграждането и пускането в експлоатация до 2015 г. на 12 демонстрационни съоръжения за УСВ.
- (11) Всеки един от различните компоненти на УСВ, а именно улавянето, преноса и съхранението на CO₂, е бил предмет на пилотни проекти в по-малък мащаб от необходимия за тяхното промишлено приложение. Все още е необходимо интегрирането на тези компоненти в цялостния процес на УСВ, както и намаляване на технологичните разходи и събиране на повече и по-добра научна информация. Ето защо е важно възможно най-скоро да започне работата в Общността по демонстрационната дейност за УСВ в рамките на интегрирана политическа рамка, включително по-конкретно по отношение на правна рамка за безопасно за околната среда съхранение на CO₂, на стимули, най-вече за по-нататъшна научноизследователска и развойна дейност, като тази работа включва както демонстрационни проекти, така и дейности за повишаване на обществената осведоменост.
- (12) В международен план правните пречки пред съхранението на CO₂ в разположени под морското дъно геоложки формации бяха отстранени с приемането на съответни рамки за управление на риска както с Лондонския протокол от 1996 г. към Конвенцията от 1972 г. за предотвратяване на замърсяването на моретата чрез изхвърляне във водата на отпадъци и други вещества (Лондонски протокол от 1996 г.), така и с Конвенцията за защита на морската околна среда в Североизточния Атлантически океан (Конвенцията OSPAR).
- (13) През 2006 г. страните по Лондонския протокол от 1996 г. приеха изменения в протокола. Тези изменения допускат и регулират съхранението на потоци от CO₂ от процеси на улавяне на CO₂ в геоложки формации под морското дъно.
- (14) През 2007 г. страните по Конвенцията OSPAR приеха изменения в приложенията към конвенцията, за да позволят съхранението на CO₂ в геоложки формации под морското дъно, решение за осигуряване на безопасно за околната среда съхранение на потоци от CO₂ в геоложки формации и насоки OSPAR за оценка и управление на риска, свързан с тази дейност. Те също така приеха решение да забранят разполагането на CO₂ във водния стълб в морето и на морското дъно заради възможните отрицателни последици.
- (15) На общностно равнище вече са приети редица правни инструменти за управление на някои от рисковете за околната среда, свързани с УСВ, в частност във връзка с улавянето и преноса на CO₂, и те следва да бъдат използвани, когато е възможно.
- (16) При някои промишлени дейности Директива 2008/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването ⁽¹⁾ е подходяща за регулиране на рисковете от улавянето на CO₂ за околната среда и човешкото здраве по отношение на определени промишлени дейности и, следователно, следва да бъде прилагана по отношение на улавянето на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации от инсталации, обхванати от тази директива.
- (17) Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда ⁽²⁾ следва да бъде прилагана по отношение на улавянето и преноса на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации. Тя следва също така да се прилага по отношение на местата за съхранение по настоящата директива.
- (18) Настоящата директива следва да се прилага по отношение на съхранението на CO₂ в геоложки формации на територията на държавите-членки, в техните изключителни икономически зони и на континенталния им шелф. Директивата следва да не се прилага по отношение на проекти с планиран общ капацитет на съхранение под 100 килотона, извършвани с цел научни изследвания, разработване или изпитване на нови продукти и процеси. Този праг също така изглежда подходящ за целите на други законодателни актове на Общността, имащи отношение към въпроса. Съхранението на CO₂ в комплекси за съхранение, простиращи се извън териториалния обхват на настоящата директива, и съхранението на CO₂ във водния стълб не следва да бъдат разрешавани.

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2008 г., стр. 8.

⁽²⁾ ОВ L 175, 5.7.1985 г., стр. 40.

- (19) Държавите-членки следва да си запазят правото да определят зоните на тяхна територия, измежду които могат да бъдат подбрани места за съхранение. Това включва правото на държавите-членки да не позволяват съхранение върху цялата си територия или на отделни части от нея, или да дават приоритет на друго използване на земните недра, като например проучване, добив и съхранение на въгледороди или геотермална употреба на водоносните хоризонти. В този контекст държавите-членки следва по-специално да обърнат сериозно внимание на други свързани с енергетиката възможности за използването на потенциалните места за съхранение, включително възможности, които са от стратегическо значение за сигурността на енергийните доставки на държавите-членки или за развитието на възобновяеми енергийни източници. Подборът на подходящо място за съхранение е от изключително важно значение, за да се гарантира, че съхраняваният CO_2 ще бъде напълно и постоянно задържан. При подбора на места за съхранение държавите-членки следва по възможно най-обективен и ефективен начин да отчитат съответните геоложки характеристики, например сеизмичността. Следователно едно място следва да бъде избрано за място за съхранение, единствено ако не съществува значителен риск от изтичане и ако при всички случаи няма вероятност от оказване на значително въздействие върху околната среда и здравето. Това следва да се определи чрез характеризиране и оценка на потенциалния комплекс за съхранение в съответствие със специфичните изисквания.
- (20) Повишено извличане на въгледород (ПИВ) означава извличането на въгледороди в допълнение към тези, които са извлечени чрез инжектиране на вода или по друг начин. ПИВ като такова не се включва в приложното поле на настоящата директива. Когато обаче ПИВ се съчетава със съхранение на CO_2 в геоложки формации, следва да се прилагат разпоредбите на настоящата директива относно безопасното за околната среда съхранение на CO_2 . В такъв случай не се предполага разпоредбите на настоящата директива относно изтичането да се прилагат за изпуснати от наземни инсталации количества CO_2 , които не надвишават необходимото при нормалния процес на извличане на въгледороди и при което не се застрашава безопасността на съхранението в геоложката формация, нито се оказва неблагоприятно въздействие върху заобикалящата среда. Подобно изпускане е уредено чрез включването на местата за съхранение в Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността ⁽¹⁾, която изисква връщане на квотите за търговия с емисии в случай на изпуснати емисии.
- (21) Държавите-членки следва да предоставят на разположение на обществеността информация за околната среда, свързана със съхранението на CO_2 в геоложки формации, в съответствие с приложимото законодателство на Общността.
- (22) Държавите-членки, които възнамеряват да разрешат съхранението в геоложки формации на CO_2 на своя територия, следва да направят оценка на наличния капацитет за съхранение на тяхната територия. Комисията следва да организира обмен на информация и най-добри практики между тези държави-членки в контекста на обмена на информация, предвиден в настоящата директива.
- (23) Държавите-членки следва да определят при кои случаи е необходимо проучване за набавяне на необходимата информация за подбора на мястото на съхранение. Проучването, т.е. дейностите, свързани с изследване на земните недра, следва да е обусловено от предоставяне на разрешение. Не е необходимо държавите-членки да определят критерии за допускане по отношение на процедури за предоставяне на разрешения за проучване; ако обаче определят такива, те следва най-малкото да гарантират, че процедурите за предоставяне на разрешения за проучване са открити за участие на всички субекти, притежаващи необходимия капацитет. Държавите-членки следва също да гарантират, че разрешенията се предоставят въз основа на публикувани обективни и недискриминационни критерии. За да се защитят и насърчат инвестициите в проучвания, разрешенията за проучване следва да се предоставят за ограничена площ и за ограничен период от време, през който титулярят на разрешението следва да има изключителното право да проучва потенциалния комплекс за съхранение на CO_2 . Държавите-членки следва да гарантират, че през този период не са разрешени несъвместими с това употреби на комплекса. Ако в разумен срок не са извършени никакви дейности, държавите-членки следва да гарантират, че разрешението за проучване се отнема и може да се предостави на други субекти.
- (24) Местата за съхранение следва да не бъдат пускани в действие без разрешение за съхранение. Разрешението за съхранение следва да бъде основен инструмент, който да гарантира, че са изпълнени съществените изисквания на настоящата директива и че съответно съхранението се извършва по безопасен за околната среда начин. При предоставянето на разрешението за съхранение титулярят на разрешението за проучване следва да се ползва с предимство пред конкурентите, тъй като обикновено той е направил значителни инвестиции.
- (25) За да се осигури последователност в изпълнението на изискванията на настоящата директива в цялата Общност, на ранния етап от изпълнението на настоящата директива всички заявления за разрешения за съхранение следва при получаване да се предоставят на Комисията. Проекторазрешенията за съхранение следва да бъдат изпращани на Комисията, за да може тя да представи становище по тях в срок от четири месеца след тяхното получаване. Националните органи следва да вземат предвид това становище при вземането на решение относно разрешението и следва да обосновават всяко отклонение от становището на Комисията. Прегледът на общностно равнище следва да спомогне също така за засилване на общественото доверие в УСВ.

(1) ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

- (26) Компетентният орган следва да преразгледа и при необходимост да актуализира или отнеме разрешението за съхранение, ако например е бил уведомен за изтичания или значителни нередности, ако внесените от операторите доклади или извършените проверки разкрият неизпълнение на условията на разрешението, или ако бъде уведомен за друго неспазване на условията на разрешението от страна на оператора. След отнемането на разрешение компетентният орган следва или да издаде ново разрешение, или да затвори мястото за съхранение. До тогава компетентният орган следва да поеме отговорността за мястото за съхранение, включително за конкретни правни задължения. Направените разходи следва да бъдат възстановени от бившия оператор.
- (27) Необходимо е да се наложат ограничения върху състава на потока от CO₂, които да са в съответствие с основната цел на съхранението в геоложки формации, а именно — да се изолират емисиите на CO₂ от атмосферата, и да отчитат рисковете, които примесите могат да породят за безопасността и сигурността на преносната мрежа и мрежата за съхранение и за околната среда и човешкото здраве. За тази цел съставът на потока от CO₂ следва да бъде проверяван преди неговото инжектиране и съхранение. Съставът на потока от CO₂ е резултат от процесите в инсталациите за улавяне. След включването на инсталациите за улавяне в Директива 85/337/ЕИО трябва да се извърши оценка на въздействието върху околната среда в процеса на издаване на разрешение за улавяне. Включването на инсталациите за улавяне в Директива 2008/1/ЕО допълнително гарантира, че трябва да се определят и прилагат най-добрите налични техники за подобряване на състава на потока от CO₂. В допълнение, в съответствие с настоящата директива операторът на мястото на съхранение следва да приема и инжектира потоци от CO₂ само ако е бил извършен анализ на състава, включително на корозивни вещества, на потоците, както и оценка на риска, и ако оценката на риска е показала, че нивата на замърсяване на потоците с CO₂ съответстват на критериите за състава, посочени в настоящата директива.
- (28) Мониторингът е от ключово значение за това да се даде оценка дали инжектираният CO₂ реагира според очакванията, дали се наблюдават миграции или изтичания, и дали констатираното изтичане нанася вреди на околната среда или човешкото здраве. За тази цел държавите-членки следва да гарантират, че по време на оперативния етап операторът извършва мониторинг на комплекса за съхранение и съоръженията за инжектиране въз основа на план за мониторинг, съставен в съответствие със специфичните изисквания за мониторинг. Планът следва да бъде представен на и одобрен от компетентния орган. При съхранение в геоложки формации под морското дъно мониторингът следва да бъде допълнително адаптиран към специфичните условия за управление на УСВ в морска среда.
- (29) Операторът следва най-малко веднъж годишно да представя пред компетентния орган доклад, включващ резултатите от мониторинга. Освен това държавите-членки следва да установят система за проверки, която да гарантира, че мястото за съхранение се експлоатира в съответствие с изискванията на настоящата директива.
- (30) Необходими са разпоредби относно отговорността за вреди, нанесени на местната околна среда и на климата в резултат на пропуски в постоянното задържане на CO₂. Отговорността за вреди на околната среда (вреди, нанесени на защитени видове и естествени местообитания, водата и почвата) се урежда от Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети ⁽¹⁾, която следва да бъде прилагана по отношение на експлоатирането на местата за съхранение в съответствие с настоящата директива. Отговорността за вреди, засягащи климата в резултат на случаи на изтичане, е обхваната от включването на местата за съхранение в Директива 2003/87/ЕО, която изисква връщане на квотите за търговия с емисии в случай на изпуснати емисии. В допълнение, настоящата директива следва да наложи на оператора на мястото за съхранение задължението да предприеме коригиращи мерки в случай на изтичания или значителни нередности въз основа на план за коригиращи мерки, представен на и одобрен от компетентния национален орган. В случаите, в които операторът не успее да предприеме необходимите коригиращи мерки, тези мерки следва да бъдат предприети от компетентния орган, като разходите следва да бъдат възстановени от оператора.
- (31) Мястото за съхранение следва да бъде затворено, ако са изпълнени съответните посочени в разрешението условия, по искане на оператора, след разрешение от страна на компетентния орган, или по решение на компетентния орган — след отнемане на разрешение за съхранение.
- (32) След затварянето на място за съхранение операторът следва да продължи да носи отговорност за поддръжката, мониторинга и контрола, отчетността и коригиращите мерки в съответствие с изискванията на настоящата директива, въз основа на план за периода след затварянето, представен на и одобрен от компетентния орган, както и за всички произтичащи от това задължения съгласно други приложими законодателни актове на Общността, до момента в който отговорността за мястото за съхранение се прехвърли на компетентния орган.
- (33) Отговорността за мястото за съхранение, включително специфичните правни задължения, следва да бъдат прехвърлени на компетентния орган, ако и когато всички налични доказателства сочат, че съхраняваният CO₂ ще бъде напълно и постоянно задържан. За тази цел операторът следва да представи доклад на компетентния орган за одобрение на прехвърлянето. За да се осигури последователност в изпълнението на изискванията на настоящата директива в цялата Общност, на ранния етап от нейното изпълнение всички доклади следва при получаване да се предоставят на Комисията. Проекторешенията за одобрение следва да бъдат изпращани на Комисията, за да може тя да представи становище по тях в срок от четири месеца след тяхното получаване. Националните органи следва да вземат предвид това становище при взимането на решение относно одобрението и следва да обосноват всяко отклонение от становището на Комисията. Прегледът на проекторешенията за одобрение, както и прегледът на проекторазрешенията за съхранение на общностно равнище, следва също така да спомогнат за засилване на общественото доверие в УСВ.

⁽¹⁾ ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56.

- (34) Отговорностите извън онези, обхванати от настоящата директива, Директива 2003/87/ЕО и Директива 2004/35/ЕО, по-специално по отношение на етапа на инжектиране, затваряне на мястото за съхранение и периода след прехвърлянето на правните задължения на компетентния орган, следва да се уреждат на национално равнище.
- (35) След прехвърлянето на отговорността мониторингът следва да се сведе до равнище, което все пак да позволява откриване на изтичане или значителни нередности, като той следва да бъде отново засилен, ако бъдат установени изтичания или значителни нередности. Също така след прехвърлянето на отговорността бившият оператор не следва да възстановява разходи, направени от компетентния орган, освен в случай на установена вина от страна на оператора преди прехвърлянето на отговорността за мястото за съхранение.
- (36) Следва да бъдат взети финансови мерки за гарантиране на изпълнението на задълженията за затваряне и след затваряне, задълженията, произтичащи от включването в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО, и задълженията съгласно настоящата директива да се предприемат коригиращи мерки в случай на изтичания или значителни нередности. Държавите-членки следва да гарантират, че кандидатът за оператор е взел финансови мерки, под формата на финансово обезпечение или друга сходна мярка, така че те да са валидни и ефективни преди да се пристъпи към инжектиране.
- (37) След прехвърлянето на отговорността може да се наложи националните органи да направят разходи, като например разходи за мониторинг, свързани със съхраняването на въглероден диоксид. Поради това операторът следва да предостави на разположение на компетентния орган финансова вноска, преди отговорността да бъде прехвърлена и въз основа на ред и условия, които ще се определят от държавите-членки. Финансовата вноска следва да покрие най-малко очакваните разходи за мониторинг за период от 30 години. За да се осигури последователност в изпълнението на изискванията на настоящата директива в цялата Общност, размерът на финансовата вноска следва да се определи въз основа на насоки, които ще приеме Комисията.
- (38) Достъпът до преносните мрежи и местата за съхранение на CO₂, независимо от географското положение на потенциалните ползватели в рамките на Съюза, може да бъде поставен като условие за навлизане във или конкурентна дейност на вътрешния пазар на топлинна- и електроенергия, в зависимост от съответните цени на въглерода и на УСВ. Следователно е целесъобразно да се установят условия и ред за получаване на такъв достъп от потенциалните ползватели. Това следва да се извърши по начин, определен от всяка държава-членка, като се прилагат целите за честен, открит и недискриминационен достъп и като се вземе предвид, *inter alia*, капацитетът за съхранение, който вече съществува или съответно може да бъде осигурен, както и делът от нейните задължения за намаляване на CO₂ съгласно международните правни инструменти и законодателството на Общността, които тя възнамерява да изпълни посредством УСВ. Тръбопроводите за пренос на CO₂ следва по възможност да бъдат проектирани така, че да се улесни достъпът на потоците от CO₂, отговарящи на разумни минимални прагове за състав. Държавите-членки следва също така да създадат механизми за уреждане на спорове, които да позволяват бързото уреждане на спорове относно достъпа до преносни мрежи и места за съхранение.
- (39) Необходими са разпоредби, които да гарантират, че в случай на трансграничен пренос на CO₂, трансгранични места за съхранение или трансгранични комплекси за съхранение, компетентните органи на държавите-членки спазват заедно изискванията на настоящата директива, както и на всички други законодателни актове на Общността.
- (40) Компетентният орган следва да създаде и да поддържа регистър на издадените разрешения за съхранение и на всички затворени места за съхранение и заобикалящите ги комплекси за съхранение, включително карти на заемащата от тях площ, които да се вземат предвид от компетентните национални органи при съответните процедури по планиране и предоставяне на разрешения. Съдържанието на регистъра следва да бъде съобщено на Комисията.
- (41) Държавите-членки следва да представят доклади за изпълнението на настоящата директива въз основа на въпросници, изготвени от Комисията съгласно Директива 91/692/ЕИО на Съвета от 23 декември 1991 г. относно стандартизиране и рационализиране на докладите за прилагане на някои директиви, свързани с околната среда ⁽¹⁾.
- (42) Държавите-членки следва да установят система от санкции за нарушаване на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива. Тези санкции следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.
- (43) Мерките, необходими за прилагането на настоящата директива, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽²⁾.
- (44) По специално, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да изменя приложенията. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (45) Директива 85/337/ЕИО следва да бъде изменена, за да обхване улавянето и преноса на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации, както и местата за съхранение в съответствие с настоящата директива. Директива 2004/35/ЕО следва да бъде изменена, за да обхване експлоатацията на местата за съхранение в съответствие с настоящата директива. Директива 2008/1/ЕО следва да бъде изменена, за да обхване улавянето на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации от инсталации, обхванати от тази директива.

(1) ОВ L 377, 31.12.1991 г., стр. 48.

(2) ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

- (46) Приемането на настоящата директива следва да осигури високо ниво на защита на околната среда и човешкото здраве от рисковете, свързани със съхранението на CO₂ в геоложки формации. Затова Директива 2006/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно отпадъците ⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно превози на отпадъци ⁽²⁾ следва да бъдат изменени, за да може от приложното поле на тези инструменти да бъде изключен CO₂, улавян и пренасян с цел съхранение в геоложки формации. Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите ⁽³⁾ също следва да бъде изменена, за да се позволи инжектирането на CO₂ в солени водоносни пластове с цел съхранение в геоложки формации. За такъв вид инжектиране се прилагат разпоредбите на общностното законодателство относно опазването на подпочвените води и то трябва да бъде в съответствие с член 4, параграф 1, буква б) от Директива 2000/60/ЕО и с Директива 2006/118/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване на състоянието им ⁽⁴⁾.
- (47) Преходът към производство на електроенергия, характеризиращо се с ниски въглеродни емисии, изисква, в случай на производство на електроенергия от изкопаеми горива, новите инвестиции в производството на електроенергия от изкопаеми горива да бъдат правени по начин, способстващ за значителното намаляване на емисиите. За тази цел Директива 2001/80/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. за ограничаване на емисиите на определени замърсители във въздуха, изпускани от големи горивни инсталации ⁽⁵⁾ следва да бъде изменена, за да включи изискването всички горивни инсталации с определен капацитет, за които е предоставено първоначално разрешително за строеж или първоначално разрешително за експлоатация след влизане в сила на настоящата директива, да разполагат с подходящо пространство в рамките на инсталацията за оборудването, необходимо за улавяне и съгъстяване на CO₂, ако има подходящи места за съхранение и преносът на CO₂ и реконструкцията на инсталациите с цел улавяне на CO₂ са технически и икономически осъществими. Следва да се направи оценка дали преносът и реконструкцията са икономически осъществими, като се отчетат предвижданияте разходи за предотвратени емисии на CO₂ за конкретните местни условия при реконструкция и предвижданияте разходи за квотите за CO₂ в Общността. Предвижданията следва да се основават на най-новите данни; следва да се направи и преглед на възможните технически решения и анализ на несигурността в процеса на оценяване. Въз основа на оценка от страна на оператора и на друга налична информация компетентният орган следва да определи дали тези условия са изпълнени, по-специално по отношение на опазването на околната среда и човешкото здраве.
- (48) До 30 юни 2015 г. Комисията следва да направи преглед на настоящата директива предвид натрупания опит от ранния етап от прилагането ѝ и, ако е целесъобразно, да представи предложения за преразглеждането ѝ.
- (49) Тъй като целта на настоящата директива, а именно да се създаде правна рамка за безопасно за околната среда съхранение на CO₂, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, и следователно, поради нейния мащаб и последици, може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа за пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (50) В съответствие с точка 34 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество ⁽⁶⁾ държавите-членки се насърчават да изготвят, за себе си и в интерес на Общността, свои собствени таблици, които доколкото е възможно илюстрират съответствието между настоящата директива и мерките за нейното транспониране, и да ги направят обществено достояние.
- (51) Настоящата директива се прилага, без да се засягат членове 87 и 88 от Договора,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА 1

ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и цел

1. Настоящата директива установява правна рамка за безопасно за околната среда съхранение на въглероден диоксид („CO₂“) в геоложки формации, което да даде принос в борбата с изменението на климата.

2. Целта на безопасното за околната среда съхранение на CO₂ в геоложки формации е постоянното задържане на CO₂ по начин, който да предотврати, а когато това е невъзможно — да отстрани във възможно най-голяма степен, отрицателните последици и всеки риск за околната среда и за човешкото здраве.

Член 2

Приложно поле и забрана

1. Настоящата директива се прилага по отношение на съхранението на CO₂ в геоложки формации на територията на държавите-членки, в техните изключителни икономически зони и на континенталните им шelfове по смисъла на Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право (UNCLOS).

⁽¹⁾ ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 9. Считано от 12 декември 2010 г., Директива 2006/12/ЕО се отменя с Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

⁽²⁾ ОВ L 190, 12.7.2006 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 372, 27.12.2006 г., стр. 19.

⁽⁵⁾ ОВ L 309, 27.11.2001 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ C 321, 31.12.2003 г., стр. 1.

2. Настоящата директива не се прилага по отношение на съхранение на CO₂ в геоложки формации с планиран общ капацитет на съхранение под 100 килотона, извършено с цел научни изследвания, разработване или изпитване на нови продукти и процеси.
3. Не е разрешено съхранението на CO₂ в място за съхранение, чийто комплекс за съхранение се простира извън посочената в параграф 1 зона.
4. Не е разрешено съхранението на CO₂ във водния стълб.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „съхранение на CO₂ в геоложки формации“ означава инжектиране, придружено от съхранение на потоци от CO₂ в подземни геоложки формации;
2. „воден стълб“ означава вертикална непрекъсната водна маса от повърхността до дънните седименти на воден басейн;
3. „място за съхранение“ означава определена в рамките на геоложката формация част от пространството, използвана за съхранение на CO₂, и прилежащите наземни съоръжения и съоръжения за инжектиране;
4. „геоложка формация“ означава литостратиграфска единица, в която могат да бъдат открити и картографирани отделни скални пластове;
5. „изтичане“ означава всяко изпускане на CO₂ от комплекс за съхранение;
6. „комплекс за съхранение“ означава мястото за съхранение и заобикалящите го геоложки домени, които могат да имат отражение върху общата цялост и безопасност на съхранение, например вторични формации за задържане;
7. „хидравличен блок“ означава свързано по хидравличен път поресто пространство, в което предаването на налягането може да се измери с технически средства и което е ограничено от бариери за потоците, като разломи, солни масиви, литоложки граници, излаз или разкритие на формацията;
8. „проучване“ означава оценка на потенциалните комплекси за съхранение за целите на съхранението на CO₂ в геоложки формации посредством дейности, свързани с навлизане под повърхността, като сондиране с цел събиране на геоложка информация за пластовете в потенциален комплекс за съхранение и, ако е подходящо, осъществяване на опитни инжектирания, за да се установят характеристиките на мястото за съхранение;
9. „разрешение за проучване“ означава писмено и обосновано решение, разрешаващо проучването и посочващо условията, при които то може да се осъществи, което се издава от компетентния орган в съответствие с изискванията на настоящата директива;
10. „оператор“ означава всяко физическо или юридическо, частно или публично лице, което експлоатира или контролира мястото за съхранение или което разполага с решаваща икономическа сила по отношение на техническото функциониране на мястото за съхранение в съответствие с националното законодателство;
11. „разрешение за съхранение“ означава писмено и обосновано решение или решения, разрешаващи на оператора да съхранява CO₂ в геоложки формации в мястото за съхранение и посочващо условията, при които това може да се осъществява, което се издава от компетентния орган в съответствие с изискванията на настоящата директива;
12. „съществена промяна“ означава всяка промяна, която не е предвидена в разрешението за съхранение и която може да има значителни последици за околната среда или човешкото здраве;
13. „поток от CO₂“ означава поток от вещества, произтичащ от процесите на улавяне на CO₂;
14. „отпадъци“ означава веществата, определени като отпадъци в член 1, параграф 1, буква а) от Директива 2006/12/ЕО;
15. „струя от CO₂“ означава разпръснатото количество CO₂ в геоложката формация;
16. „миграция“ означава всяко движение на CO₂ в комплекса за съхранение;
17. „значителна нередност“ означава всяка нередност при операциите по инжектиране или съхранение или в състоянието на самия комплекс за съхранение, която поражда риск от изтичане или риск за околната среда или човешкото здраве;
18. „значителен риск“ означава комбинация от вероятност от настъпване на вреди и тежест на вредите, която не може да бъде пренебрегната, без да се постави под съмнение целта на настоящата директива, по отношение на съответното място за съхранение;
19. „коригиращи мерки“ означава всички мерки, предприети за коригиране на значителни нередности или за спиране на изтичания с цел да се предотврати или спре изпускането на CO₂ от комплекса за съхранение;
20. „затваряне“ на място за съхранение означава окончателно прекратяване на инжектирането на CO₂ в съответното място за съхранение;
21. „период след затварянето“ означава периода след затварянето на място за съхранение, включително периода след прехвърлянето на отговорността на компетентния орган;
22. „преносна мрежа“ означава мрежата от тръбопроводи, включително свързаните с нея компресорни станции, за пренос на CO₂ към мястото за съхранение.

ГЛАВА 2

ПОДБОР НА МЕСТАТА ЗА СЪХРАНЕНИЕ И РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ПРОУЧВАНЕ

Член 4

Подбор на местата за съхранение

1. Държавите-членки запазват правото си да определят зоните, измежду които могат да бъдат подбрани места за съхранение в съответствие с изискванията на настоящата директива. Това включва правото на държавите-членки да не позволяват съхранение в определени части от своята територия или на цялата си територия.

2. Държавите-членки, които възнамеряват да разрешат съхранението на CO₂ в геоложки формации на своя територия, правят оценка на наличния капацитет за съхранение на цялата си територия или на отделни части от нея, включително като разрешават извършване на проучване съгласно член 5. Комисията може да организира обмен на информация и на най-добри практики между тези държави-членки в контекста на обмена на информация, предвиден в член 27.

3. Пригодността на една геоложка формация за използване като място за съхранение се определя посредством характеризиране и оценка на потенциалния комплекс за съхранение и заобикалящата зона в съответствие с критериите, посочени в приложение I.

4. Определена геоложка формация се избира за място за съхранение единствено ако, с оглед предложените условия на използване, не съществува значителен риск от изтичане, нито значителен риск за околната среда и здравето.

Член 5

Разрешения за проучване

1. Когато според държавите-членки е необходимо проучване за набавяне на информацията, необходима за подбор на места за съхранение в съответствие с член 4, те гарантират, че това проучване няма да бъде извършено без разрешение за проучване.

Когато е уместно, в разрешението за проучване може да се включи мониторинг на опитни инжектирания.

2. Държавите-членки гарантират, че процедурите за предоставяне на разрешения за проучване са открити за участие на всички субекти, притежаващи необходимия капацитет, и че разрешенията се предоставят или отказват въз основа на публикувани обективни и недискриминационни критерии.

3. Срокът на валидност на разрешението не надхвърля периода от време, необходим за извършване на проучването, за което е предоставено разрешение. Независимо от това държавите-членки могат да удължат срока на валидност на разрешението, в случай че предвиденият срок е недостатъчен за приключване на съответното проучване и когато проучването е извършено в съответствие с разрешението. Разрешенията за проучване се предоставят по отношение на ограничена площ.

4. Титулярят на разрешение за проучване има изключителното право да извършва проучване за потенциален комплекс за съхранение на CO₂. Държавите-членки гарантират, че през срока на валидност на разрешението не са разрешени несъвместими употреби на комплекса.

ГЛАВА 3

РАЗРЕШЕНИЯ ЗА СЪХРАНЕНИЕ

Член 6

Разрешения за съхранение

1. Държавите-членки гарантират, че никое от местата за съхранение не се експлоатира без разрешение за съхранение, че има само един оператор за всяко място за съхранение и че на мястото за съхранение не се допускат несъвместими употреби.

2. Държавите-членки гарантират, че процедурите за предоставяне на разрешения за съхранение са открити за участие за всички субекти, притежаващи необходимия капацитет, и че разрешенията се предоставят въз основа на публикувани обективни и прозрачни критерии.

3. Без да се засягат изискванията на настоящата директива, при издаване на разрешение за съхранение в определено място за съхранение с предимство се ползва титулярят на разрешение за проучване на същото място, при условие че проучването на това място е приключило, че са спазени всички условия на разрешението за проучване и че заявлението за издаване на разрешение за съхранение е подадено преди изтичането на срока на валидност на разрешението за проучване. Държавите-членки гарантират, че по време на процедурата по издаване на разрешение не се допускат несъвместими употреби на комплекса.

Член 7

Заявления за издаване на разрешение за съхранение

Заявленията до компетентния орган за издаване на разрешения за съхранение включват най-малко следната информация:

1. наименование и адрес на кандидата за оператор;
2. свидетелство за техническата компетентност на кандидата за оператор;
3. характеристика на мястото за съхранение и на комплекса за съхранение и оценка на очакваното ниво на безопасност на съхранението в съответствие с член 4, параграфи 3 и 4;
4. общото количество CO₂, което ще бъде инжектирано и съхранявано, както и предвидените източници и методи за пренос, състава на потоците от CO₂, скоростите и наляганията при инжектиране и местонахождението на съоръженията за инжектиране;
5. описание на мерките за предотвратяване на значителни нередности;
6. предложение за план за мониторинг в съответствие с член 13, параграф 2;

7. предложение за план за коригиращи мерки в съответствие с член 16, параграф 2;
8. предложение за временен план за периода след затварянето в съответствие с член 17, параграф 3;
9. информация, предоставяна в съответствие с член 5 от Директива 85/337/ЕО;
10. доказателство, че финансовото обезпечение или друга сходна мярка съгласно изискванията на член 19 ще бъдат валидни и ефективни, преди да се пристъпи към инжектиране.

Член 8

Условия за издаване на разрешение за съхранение

Компетентният орган издава разрешение за съхранение единствено ако са изпълнени следните условия:

1. въз основа на заявлението, подадено в съответствие с член 7 и всяка друга относима информация, компетентният орган се е уверил, че:
 - а) са изпълнени всички съответни изисквания на настоящата директива и на приложимото общностно законодателство;
 - б) операторът е финансово стабилен и технически компетентен и надежден да експлоатира и контролира мястото, както и че за оператора и целия персонал е осигурена професионална и техническа подготовка и повишаване на квалификацията;
 - в) при повече от едно място за съхранение в един хидравличен блок възможните взаимодействия на натиск са такива, че и двете места едновременно могат да отговарят на изискванията на настоящата директива;
2. компетентният орган е взел предвид становището на Комисията относно проекторазрешението, прието в съответствие с член 10.

Член 9

Съдържание на разрешенията за съхранение

Разрешението съдържа най-малко следното:

1. наименование и адрес на оператора;
2. точното местонахождение и граници на мястото за съхранение и комплекса за съхранение и информация относно хидравличния блок;
3. изисквания към дейностите по съхранение, общото количество на CO_2 , което е разрешено да бъде съхранявано в геоложката формация, пределните стойности на налягането в резервоара и максималните скорости и налягане при инжектиране;

4. изискванията за състава на потока от CO_2 и процедурата за приемане на потоци от CO_2 в съответствие с член 12 и, при необходимост, допълнителни изисквания за инжектирането и съхранението, по-специално с цел предотвратяване на значителни нередности;
5. одобрения план за мониторинг, задължението за изпълнение на плана и изискванията за актуализирането му в съответствие с член 13, както и изискванията за отчетност в съответствие с член 14;
6. изискването за уведомяване на компетентния орган в случай на изтичания или значителни нередности, одобрения план за коригиращи мерки и задължението за изпълнение на плана за коригиращи мерки в случай на изтичания или значителни нередности в съответствие с член 16;
7. условията за затваряне и одобрения временен план за периода след затварянето, посочен в член 17;
8. разпоредби за промени, преразглеждане, актуализиране или отнемане на разрешението за съхранение в съответствие с член 11;
9. изискванията за предоставяне и поддържане на финансовото обезпечение или друга сходна мярка в съответствие с член 19.

Член 10

Преглед на проекторазрешенията за съхранение от Комисията

1. Държавите-членки предоставят на Комисията заявленията за издаване на разрешение в срок от един месец след получаването им. Те също така предоставят други свързани с въпроса материали, които се вземат предвид от компетентния орган при вземане на решение относно предоставянето на разрешение за съхранение. Те информират Комисията за всички проекторазрешения за съхранение и всеки друг документ, взет предвид от компетентния орган при приемане на проекта за решение. В срок от четири месеца след получаването на проекторазрешението за съхранение Комисията може да представи незадължително становище по него. Ако Комисията реши да не представя становище, тя информира държавите-членки в срок от един месец след изпращането на проекторазрешението и посочва мотивите за това.
2. Компетентният орган съобщава окончателното решение на Комисията и ако то се отклонява от становището на Комисията, посочва причините за това.

Член 11

Промени, преразглеждане, актуализиране и отнемане на разрешенията за съхранение

1. Операторът информира компетентния орган за всяка планирана промяна в експлоатирането на мястото за съхранение, включително промените, свързани с оператора. Когато е уместно, компетентният орган актуализира разрешението за съхранение или условията на разрешението.

2. Държавите-членки гарантират, че не се извършват съществени промени без ново или актуализирано разрешение за съхранение, издадено в съответствие с настоящата директива. В такива случаи се прилага приложение II, точка 13, първо тире от Директива 85/337/ЕО.

3. Компетентният орган преразглежда и, когато е необходимо, актуализира или, като крайна мярка, отнема разрешението за съхранение:

- а) ако е бил уведомен или е узнал за каквито и да било случаи на изтичания или значителни нередности в съответствие с член 16, параграф 1;
- б) ако представените съгласно член 14 доклади или извършените съгласно член 15 екологични проверки са показали неизпълнение на условията на разрешението или риск от изтичания или значителни нередности;
- в) ако бъде уведомен за друго неспазване на условията на разрешението от страна на оператора;
- г) ако това изглежда необходимо с оглед на последните научни заключения и технически напредък; или
- д) без да се засягат букви а) — г), пет години след издаването на разрешението и на всеки десет години след това.

4. След отнемане на разрешение съгласно параграф 3 компетентният орган издава ново разрешение за съхранение или затваря мястото за съхранение в съответствие с член 17, параграф 1, буква в). До издаването на ново разрешение за съхранение компетентният орган временно поема всички правни задължения, свързани с критериите за приемане, когато компетентният орган реши да продължи инжектирането на CO_2 , с мониторинга и коригиращите мерки съгласно изискванията, установени в настоящата директива, както и връщането на квоти за емисии в случай на изтичане съгласно Директива 2003/87/ЕО и превантивните действия и мерките за отстраняване съгласно член 5, параграф 1 и член 6, параграф 1 от Директива 2004/35/ЕО. Компетентният орган си възстановява направените разходи от бившия оператор, включително чрез използване на финансовото обезпечение, посочено в член 19. В случай на затваряне на мястото за съхранение съгласно член 17, параграф 1, буква в) се прилага член 17, параграф 4.

ГЛАВА 4

ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯ, ЗАТВАРЯНЕ И ПРЕЗ ПЕРИОДА СЛЕД ЗАТВАРЯНЕТО

Член 12

Критерии и процедура за приемане на потока от CO_2

1. Потокът от CO_2 се състои почти изцяло от въглероден диоксид. С оглед на това не могат да бъдат добавяни отпадъци или други материали с оглед на тяхното обезвреждане. Потокът от CO_2 обаче може да съдържа случайно попаднали вещества, произхождащи от източника, или от процеса на улавяне или инжектиране,

както и вещества за проследяване, добавени за улесняване на мониторинга и проверката на миграцията на CO_2 . Концентрацията на всички случайно попаднали и добавени вещества следва да не надвишава нивата, над които те:

- а) биха засегнали целостта на мястото за съхранение или съответната преносна инфраструктура;
- б) биха породили значителен риск за околната среда или човешкото здраве; или
- в) биха нарушили изискванията на приложимото общностно законодателство.

2. Ако е уместно, Комисията приема насоки, за да спомогне за определянето, за всеки отделен случай, на приложимите условия за спазване на критериите, установени в параграф 1.

3. Държавите-членки гарантират, че операторът:

- а) приема и инжектира потоци от CO_2 , само ако е бил извършен анализ на състава, включително на корозивни вещества, на потоците, както и оценка на риска, и ако оценката на риска е показала, че нивата на замърсяване са в съответствие с условията, посочени в параграф 1;
- б) поддържа регистър за количествата и свойствата на доставените и инжектирани потоци от CO_2 , включително състава на тези потоци.

Член 13

Мониторинг

1. Държавите-членки гарантират, че операторът извършва мониторинг на съоръженията за инжектиране, комплекса за съхранение (включително, когато е възможно, на струята от CO_2) и, при целесъобразност, на обкръжаващата среда с цел:

- а) сравнение между реалното и прогнозираното поведение на CO_2 и на пластовите води в мястото за съхранение;
- б) установяване на значителни нередности;
- в) констатиране на миграция на CO_2 ;
- г) констатиране на изтичане на CO_2 ;
- д) установяване на значителни неблагоприятни последици за обкръжаващата среда, в това число по-конкретно за питейната вода, за населението или за ползвателите на околната биосфера;
- е) оценка на ефективността на коригиращите мерки, предприети в съответствие с член 16;
- ж) актуализиране на оценката на безопасността и целостта на комплекса за съхранение в краткосрочен и дългосрочен план, включително на оценката дали съхраняваният CO_2 ще бъде напълно и постоянно задържан.

2. Мониторингът се основава на план за мониторинг, съставен от оператора в съответствие с посочените в приложение II изисквания, който включва подробно описание на мониторинга съгласно насоките, установени съгласно член 14 и член 23, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО, и който се представя на и одобрява от компетентния орган съгласно член 7, точка 6 и член 9, точка 5 от настоящата директива. Планът се актуализира съгласно посочените в приложение II изисквания и при всички случаи на всеки пет години с цел да бъдат взети предвид промените в оценката на риска от изтичане, промените в оценката на риска за околната среда и човешкото здраве, както и най-новите научни познания и постиженията на най-добрите налични технологии. Актуализираният план се внася повторно за одобрение от компетентния орган.

Член 14

Отчитане от страна на оператора

През интервал от време, определен от компетентния орган, и при всички случаи най-малко веднъж годишно, операторът предоставя на компетентния орган:

1. всички резултати от мониторинга през отчетния период в съответствие с член 13, включително информация за използваната технология за мониторинг;
2. количествата и свойствата на доставените и инжектирани потоци от CO₂ през отчетния период, включително състава на тези потоци, отразени в регистъра съгласно член 12, параграф 3;
3. доказателство за предоставяне и поддържане на финансовото обезпечение в съответствие с член 19 и член 9, точка 9;
4. всяка друга информация, която компетентният орган счита за необходима за оценяване на спазването на условията на разрешението за съхранение и за попълване на знанията за поведението на CO₂ в мястото за съхранение.

Член 15

Проверки

1. Държавите-членки гарантират, че компетентните органи са създали система за рутинни и извънредни проверки на всички комплекси за съхранение, попадащи в приложното поле на настоящата директива, с цел проверка и насърчаване на спазването на изискванията на директивата и мониторинг на последиците за околната среда и за човешкото здраве.
2. Проверките следва да включват дейности като посещения на наземните инсталации, включително съоръженията за инжектиране, оценка на извършените от оператора дейности по инжектиране и мониторинг, и проверка на цялата водена от оператора съответна документация.
3. Рутинните проверки се извършват най-малко веднъж годишно до три години след затварянето и на всеки пет години, докато отговорността не бъде прехвърлена на компетентния орган. При тях се проверяват съответните съоръжения за инжектиране и

мониторинг, както и съвкупността от съответни последици за околната среда и за човешкото здраве от комплекса за съхранение.

4. Извънредните проверки се извършват:

- а) ако компетентният орган е бил уведомен или е узнал за изтичания или значителни нередности в съответствие с член 16, параграф 1;
- б) ако изготвените съгласно член 14 доклади покажат недостатъчно изпълнение на условията на разрешението;
- в) за разследване на сериозни оплаквания, свързани с околната среда или човешкото здраве;
- г) в други случаи, в които компетентният орган счита това за целесъобразно.

5. След всяка проверка компетентният орган изготвя доклад за резултатите от проверката. Докладът оценява изпълнението на изискванията на настоящата директива и посочва дали са необходими допълнителни мерки. Докладът се предоставя на засегнатия оператор и се публикува в съответствие с приложимото общностно законодателство в срок от два месеца след проверката.

Член 16

Мерки в случай на изтичания или значителни нередности

1. Държавите-членки гарантират, че в случай на изтичания или значителни нередности операторът незабавно уведомява компетентния орган и предприема необходимите коригиращи мерки, включително мерки за опазване на човешкото здраве. В случаи на изтичания и значителни нередности, които пораждат риск от изтичане, операторът уведомява и компетентния орган съгласно Директива 2003/87/ЕО.

2. Посочените в параграф 1 коригиращи мерки се предприемат най-малко въз основа на плана за коригиращи мерки, представен на и одобрен от компетентния орган в съответствие с член 7, точка 7 и член 9, точка 6.

3. Компетентният орган може по всяко време да изиска от оператора да предприеме необходимите коригиращи мерки, както и мерки за опазване на човешкото здраве. Те могат да допълват или да се различават от посочените в плана коригиращи мерки. Самият компетентен орган може също така по всяко време да предприеме коригиращи мерки.

4. Ако операторът не успее да предприеме необходимите коригиращи мерки, компетентният орган сам предприема необходимите коригиращи мерки.

5. Операторът възстановява разходите, направени от компетентния орган във връзка с посочените в параграфи 3 и 4 мерки, включително чрез използване на финансовото обезпечение съгласно член 19.

Член 17

Задължения при затваряне и през периода след затварянето

1. Мястото за съхранение се затваря:
 - а) ако не са изпълнени съответните условия, посочени в разрешението;
 - б) по обосновано искане на оператора, след разрешение от страна на компетентния орган; или
 - в) ако компетентният орган вземе това решение след отнемане на разрешението за съхранение в съответствие с член 11, параграф 3.
2. След затварянето на място за съхранение в съответствие с параграф 1, букви а) или б) операторът продължава да носи отговорност за мониторинга, отчетността и коригиращите мерки в съответствие с предвидените в настоящата директива изисквания, както и за всички задължения, свързани с връщане на квоти на емисии в случай на изтичане съгласно Директива 2003/87/ЕО, и превантивни действия и мерки за отстраняване съгласно членове 5—8 от Директива 2004/35/ЕО, до момента, в който отговорността за мястото за съхранение се прехвърли на компетентния орган съгласно член 18, параграфи 1—5 от настоящата директива. Операторът също така е отговорен за запечатването на мястото за съхранение и преместването на съоръженията за инжектиране.
3. Посочените в параграф 2 задължения се изпълняват въз основа на план за периода след затварянето, съставен от оператора съгласно най-добрите практики и в съответствие с посочените в приложение II изисквания. Временен план за периода след затварянето се представя на и се одобрява от компетентния орган в съответствие с член 7, точка 8 и член 9, точка 7. Преди затварянето на място за съхранение в съответствие с параграф 1, букви а) или б) от настоящия член, временният план за периода след затварянето:
 - а) се актуализира при необходимост, като се взема предвид анализът на риска, най-добрите практики и технологичните подобрения;
 - б) се представя на компетентния орган за одобрение; както и
 - в) се одобрява от компетентния орган като окончателен план за периода след затварянето.
4. След затварянето на място за съхранение в съответствие с параграф 1, буква в), компетентният орган носи отговорност за мониторинга и коригиращите мерки в съответствие с посочените в настоящата директива изисквания, както и за всички задължения, свързани с връщане на квоти на емисии в случай на изтичане съгласно Директива 2003/87/ЕО, и превантивни действия и мерки за отстраняване в съответствие с член 5, параграф 1 и член 6, параграф 1 от Директива 2004/35/ЕО. Изискванията за периода след затварянето съгласно настоящата директива се изпълняват от компетентния орган въз основа на временния план за периода след затварянето, посочен в параграф 3 от настоящия член, който при необходимост се актуализира.
5. Компетентният орган си възстановява от оператора разходите, направени във връзка с мерките, посочени в параграф 4, включително чрез използване на финансовото обезпечение съгласно член 19.

Член 18

Прехвърляне на отговорността

1. При затваряне на място за съхранение в съответствие с член 17, параграф 1, букви а) или б), всички правни задължения, свързани с мониторинг и коригиращи мерки съгласно установените в настоящата директива изисквания, с връщане на квоти на емисии в случай на изтичане съгласно Директива 2003/87/ЕО и с превантивни действия и мерки за отстраняване съгласно член 5, параграф 1 и член 6, параграф 1 от Директива 2004/35/ЕО, се прехвърлят на компетентния орган по негова собствена инициатива или по искане на оператора, ако са изпълнени следните условия:
 - а) всички налични доказателства сочат, че съхраняваният CO_2 ще бъде напълно и постоянно задържан;
 - б) изтекъл е минимален период, който се определя от компетентния орган. Посоченият минимален период е не по-кратък от 20 години, освен ако компетентният орган е убеден, че критерият по буква а) е бил изпълнен преди края на този период;
 - в) изпълнени са финансовите задължения, посочени в член 20;
 - г) мястото на съхранение е запечатано и съоръженията за инжектиране са преместени.
2. Операторът изготвя доклад, доказващ, че посоченото в параграф 1, буква а) условие е изпълнено, и го представя на компетентния орган за одобряване прехвърлянето на отговорността. Докладът показва най-малко:
 - а) съответствие между реалното и моделираното поведение на инжектирания CO_2 ;
 - б) липса на изтичане, което е възможно да бъде установено;
 - в) че мястото за съхранение търпи развитие към състояние на дългосрочна стабилност.

Комисията може да приеме насоки относно оценката на елементите, посочени в първа алинея, букви а), б) и в), в които да посочи последствията за техническите критерии, използвани за определяне на минималните периоди, посочени в параграф 1, буква б).

3. Когато компетентният орган се е уверил, че посочените в параграф 1, букви а) и б) условия са изпълнени, той изготвя проекторешение за одобрение на прехвърлянето на отговорността. Проекторешението уточнява метода, с който се определя дали условията, посочени в параграф 1, буква г), са изпълнени, както и всички актуализирани изисквания за запечатване на мястото за съхранение и за преместването на съоръженията за инжектиране.

Ако компетентният орган счита, че посочените в параграф 1, букви а) и б) условия не са изпълнени, той съобщава на оператора мотивите за това.

4. Държавите-членки предоставят на Комисията докладите, посочени в параграф 2, в срок от един месец след получаването им. Те също така предоставят други свързани с въпроса материали, които се вземат предвид от компетентния орган при вземане на решение за предоставяне на разрешение за съхранение. Те информират Комисията за всички проекторешения за одобрение, изготвени от компетентния орган в съответствие с параграф 3, включително за всеки друг документ, взет предвид от компетентния орган при изготвяне на заключението. В срок от четири месеца след получаването на проекторешението за одобрение Комисията може да издаде незадължително становище по него. Ако Комисията реши да не представя становище, тя уведомява държавата-членка в срок от един месец след изпращането на проекторешението за одобрение и посочва мотивите за това.

5. Когато компетентният орган се е уверил, че посочените в параграф 1, букви а) — г) условия са спазени, той приема окончателно решение и уведомява оператора за него. Компетентният орган също така съобщава окончателното решение на Комисията и ако то се отклонява от становището на Комисията — посочва причините за това.

6. След прехвърлянето на отговорността, предвидените в член 15, параграф 3 рутинни проверки се прекратяват, а мониторингът може да се сведе до нива, които позволяват установяването на изтичане или значителни нередности. Ако бъдат установени изтичания или значителни нередности, мониторингът се засилва, доколкото е необходимо, за да се оцени значимостта на проблема и ефективността на коригиращите мерки.

7. В случаите на вина на оператора, включително в случай на представяне на непълни данни, укриване на информация от значение, небрежност, умишлено въвеждане в заблуждение или пропуск да се действа с дължимата грижа, бившият оператор възстановява направените от компетентния орган разходи след прехвърлянето на отговорността. Без да се засяга член 20, след прехвърлянето на отговорността не се възстановяват други разходи.

8. При затваряне на място за съхранение в съответствие с член 17, параграф 1, буква в), отговорността се счита за прехвърлена, ако и когато всички налични доказателства сочат, че съхраняваният CO_2 ще бъде напълно и постоянно задържан и след запечатването на мястото за съхранение и преместването на съоръженията за инжектиране.

Член 19

Финансово обезпечение

1. Държавите-членки гарантират, че като част от заявлението за разрешение за съхранение потенциалният оператор представя доказателство, че могат да се вземат подходящи мерки — под формата на финансово обезпечение или друга сходна мярка, при одобрени от държавите-членки ред и условия. С това се цели да се гарантира, че могат да бъдат изпълнени всички задължения, произтичащи от издаденото в съответствие с настоящата директива разрешение, включително изискванията при затваряне и през периода след затварянето, както и всички задължения, произтичащи от включването на мястото за съхранение в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО. Финансовото обезпечение трябва да е валидно и ефективно преди да бъде започнато инжектирането.

2. Финансовото обезпечение се адаптира периодично, за да се отчетат промените в оценката на риска от изтичане и прогнозираните разходи във връзка с всички задължения, произтичащи от издаденото съгласно настоящата директива разрешение, както и всички задължения, произтичащи от включването на мястото за съхранение в приложното поле на Директива 2003/87/ЕО.

3. Посочените в параграф 1 финансово обезпечение или други сходни мерки остават валидни и ефективни:

- а) след затваряне на място за съхранение в съответствие с член 17, параграф 1, букви а) или б) — до момента, в който отговорността за мястото за съхранение се прехвърли на компетентния орган съгласно член 18, параграфи 1—5;
- б) след отнемане на разрешение за съхранение в съответствие с член 11, параграф 3:
 - и) до издаване на ново разрешение за съхранение;
 - ii) когато мястото е затворено в съответствие с член 17, параграф 1, буква в) — до момента на прехвърляне на отговорността съгласно член 18, параграф 8, при условие че са изпълнени посочените в член 20 финансови задължения.

Член 20

Финансов механизъм

1. Държавите-членки гарантират, че въз основа на определени от държавите-членки ред и условия операторът прави финансова вноска в полза на компетентния орган преди отговорността да бъде прехвърлена съгласно член 18. Във финансовата вноска на оператора се вземат предвид тези от критериите, посочени в приложение I и елементите, отнасящи се до хронологията на съхранението на CO_2 , които имат отношение към определяне на задълженията след прехвърлянето на отговорността и покриват най-малко очакваните разходи по мониторинга за срок от 30 години. Посочената финансова вноска може да се използва за покриване на разходите, направени от компетентния орган след прехвърлянето на отговорността, за да се гарантира, че CO_2 е напълно и постоянно задържан в местата за съхранение в геоложки формации след прехвърлянето на отговорността.

2. Комисията може да приема насоки за оценка на посочените в параграф 1 разходи, които да бъдат разработени след консултации с държавите-членки с оглед осигуряване на прозрачност и предвидимост за операторите.

ГЛАВА 5

ДОСТЪП НА ТРЕТИ ЛИЦА

Член 21

Достъп до преносната мрежа и местата за съхранение

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки да гарантират, че потенциалните ползватели могат да получат достъп до преносните мрежи и до местата за съхранение с цел съхранение в геоложки формации на генериран и уловен CO_2 , в съответствие с параграфи 2, 3 и 4.

2. Посоченият в параграф 1 достъп се предоставя по прозрачен и недискриминационен начин, определен от държавата-членка. Държавата-членка прилага целите за честен и открит достъп, като взема предвид:

- а) капацитета за съхранение, който вече съществува или съответно може да бъде осигурен в зоните, определени съгласно член 4, и капацитета за пренос, който вече съществува или съответно може да бъде осигурен;
- б) дела от нейните задължения за намаляване на CO₂ по международните правни инструменти и общностното законодателство, които тя възнамерява да изпълни посредством улавяне и съхранение на CO₂ в геоложки формации;
- в) необходимостта да се откаже достъп, когато има несъвместимост на техническите спецификации, която не може да бъде преодоляна по разумен начин;
- г) необходимостта да се зачитат надлежно обоснованите разумни потребности на собственика или оператора на мястото за съхранение или на преносната мрежа и интересите на всички други ползватели на услуги по съхранение, на мрежата или на съответните преработващи или манипулационни съоръжения, които може да бъдат засегнати.

3. Операторите на преносната мрежа и операторите на места за съхранение могат да откажат достъп на основание липса на капацитет. За всеки отказ се посочват надлежно обосновани причини.

4. Държавите-членки предприемат необходимите мерки да гарантират, че операторът, отказал достъп въз основа на липса на капацитет или липса на връзка, извършва всички необходими подобрения, доколкото това е икономически целесъобразно или когато потенциален клиент желае да плати за тях, стига това да няма отрицателни последици за екологичната сигурност на преноса на CO₂ и съхранението му в геоложки формации.

Член 22

Уреждане на спорове

1. Държавите-членки осигуряват наличието на процедури за уреждане на спорове, включително на орган, който е независим от страните и има достъп до цялата относима информация, за да може споровете, свързани с достъпа до преносните мрежи и до места за съхранение да бъдат уреждани бързо, като се вземат предвид посочените в член 21, параграф 2 критерии и броят на страните, които могат да участват в договарянето на такъв достъп.

2. В случай на презгранични спорове се прилагат процедурите за разрешаване на спорове на държавата-членка, която има юрисдикция над преносната мрежа или мястото за съхранение, до които е отказан достъп. Когато при презгранични спорове повече от една държава-членка са компетентни по отношение на съответната преносна мрежа или място за съхранение, засегнатите държави-членки се консултират с оглед осигуряване последователното прилагане на настоящата директива.

ГЛАВА 6

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23

Компетентен орган

Държавите-членки създават или определят компетентния орган или органи, отговорни за изпълнение на задълженията, установени съгласно настоящата директива. Когато определените компетентни органи са повече от един, държавите-членки установяват договорености за координирането на дейността, осъществявана от тези органи съгласно настоящата директива.

Член 24

Трансгранично сътрудничество

В случай на трансграничен пренос на CO₂, трансгранични места за съхранение или трансгранични комплекси за съхранение, компетентните органи на съответните държави-членки заедно спазват изискванията на настоящата директива, както и на друго приложимо общностно законодателство.

Член 25

Регистри

1. Компетентният орган създава и поддържа:

- а) регистър на предоставените разрешения за съхранение, както и
- б) постоянен регистър на всички затворени места за съхранение и заобикалящите ги комплекси за съхранение, включително карти и профили на тяхното пространствено положение и наличната информация, необходима за да се прецени дали съхраняваният CO₂ ще бъде напълно и постоянно задържан.

2. Регистрите, посочени в параграф 1, се вземат предвид от компетентните национални органи при съответните процедури по планиране и при разрешаване на дейност, която може да засегне или да бъде засегната от съхранението на CO₂ в геоложки формации в регистрираните места за съхранение.

Член 26

Информация за обществеността

Държавите-членки предоставят на обществеността информацията за околната среда, свързана със съхранението на CO₂ в геоложки формации, в съответствие с приложимото общностно законодателство.

Член 27

Доклади на държавите-членки

1. На всеки три години държавите-членки представят на Комисията доклад за изпълнението на настоящата директива, включително за регистъра, посочен в член 25, параграф 1, буква б). Първият доклад се изпраща на Комисията не по-късно от 30 юни 2011 г. Докладът се изготвя въз основа на въпросник или схематичен план, съставени от Комисията в съответствие с процедурата, посочена в член 6 от Директива 91/692/ЕИО. Въпросникът или планът на доклада се изпраща на държавите-членки най-малко шест месеца преди крайния срок за представяне на доклада.

2. Комисията организира обмен на информация между компетентните органи на държавите-членки относно изпълнението на настоящата директива.

Член 28

Санкции

Държавите-членки установяват система от санкции за нарушаване на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. До 25 юни 2011 г. държавите-членки уведомяват Комисията за тези разпоредби и незабавно я уведомяват за всички последващи изменения, свързани с тях.

Член 29

Изменения на приложенията

Може да се приемат мерки за изменение на приложенията. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящата директива, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 30, параграф 2.

Член 30

Процедура на комитет

1. Европейската комисия се подпомага от Комитета по изменение на климата.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

ГЛАВА 7

ИЗМЕНЕНИЯ

Член 31

Изменение на Директива 85/337/ЕИО

Директива 85/337/ЕИО се изменя, както следва:

1. Приложение I се изменя, както следва:

а) точка 16 се заменя със следното:

„16. Тръбопроводи с диаметър над 800 mm и дължина над 40 km:

- за пренос на газ, нефт, химикали, и
- за пренос на потоци от въглероден диоксид (CO₂) с цел съхранение в геоложки формации, включително свързаните с тях компресорни станции.“;

б) добавят се следните точки:

„23. Места за съхранение в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации (*).

24. Инсталации за улавяне на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации, в съответствие с Директива 2009/31/ЕО, от инсталации, обхванати от настоящото приложение, или когато общото годишно количество уловен CO₂ е равно на или надвишава 1,5 мегатона.

(*) ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114“

2. Приложение II се изменя, както следва:

а) в точка 3 се добавя следната буква:

„й) Инсталации за улавяне на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации в съответствие с Директива 2009/31/ЕО от инсталации, които не са обхванати от приложение I към настоящата директива.“;

б) в точка 10 буква и) се заменя със следното:

„и) нефтопроводи и газопроводи и свързани с тях инсталации, както и тръбопроводи за пренос на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации (проекти, невяклучени в приложение I).“

Член 32

Изменение на Директива 2000/60/ЕО

В член 11, параграф 3, буква й) от Директива 2000/60/ЕО след третото тире се вмъква следното тире:

„— инжектиране на потоци от въглероден диоксид с цел съхранение в геоложки формации, които по естествени причини са трайно неподходящи за други цели, при условие че това инжектиране се извършва в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации (*) или е изключено от приложното поле на тази директива по силата на член 2, параграф 2 от нея;

(*) ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114“

Член 33

Изменение на Директива 2001/80/ЕО

В Директива 2001/80/ЕО се вмъква следният член:

„Член 9а

1. Държавите-членки гарантират, че операторите на всички горивни станции с номинално производство на електроенергия от или над 300 мегавата, за които е предоставено първоначално разрешително за строеж или, при липса на такава процедура, първоначално разрешително за експлоатация след влизане в сила на Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации (*), са направили оценка на изпълнението на следните условия:

— наличие на подходящи места за съхранение,

— техническа и икономическа осъществимост на съоръженията за пренос,

— техническа и икономическа осъществимост на адаптирането на инсталациите за улавяне на CO₂.

2. Ако условията по параграф 1 са изпълнени, компетентният орган гарантира, че в рамките на инсталацията е отделено подходящо пространство за разполагане на оборудването, необходимо за улавяне и съгъстяване на CO₂. Въз основа на оценката, посочена в параграф 1, и на друга налична информация компетентният орган определя дали условията са изпълнени, по-специално по отношение на опазването на околната среда и човешкото здраве.

(*) ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.“

Член 34

Изменение на Директива 2004/35/ЕО

В приложение III към Директива 2004/35/ЕО се добавя следният параграф:

„14. Експлоатирането на места за съхранение в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации (*);

(*) ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.“

Член 35

Изменение на Директива 2006/12/ЕО

В член 2, параграф 1 от Директива 2006/12/ЕО буква а) се заменя със следното:

„а) газови отпадъци, отделяни в атмосферата, и въглероден диоксид, уловен и пренесен с цел съхранение в геоложки формации, и съхранен в геоложки формации в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации (*) или изключени от приложното поле на тази директива по силата на член 2, параграф 2 от нея;

(*) ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.“

Член 36

Изменение на Регламент (ЕО) № 1013/2006

В член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1013/2006 се добавя следната буква:

„3) доставки на CO₂ с цел съхранение в геоложки формации в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации (*);

(*) ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.“

Член 37

Изменение на Директива 2008/1/ЕО

В приложение I към Директива 2008/1/ЕО се добавя следната точка:

„6.9. Улавяне на потоци от CO₂ от инсталации, обхванати от настоящата директива, с цел съхранение в геоложки формации в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации (*).

(*) ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.“

ГЛАВА 8

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 38

Преглед

1. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящата директива в срок от девет месеца след получаването на докладите, посочени в член 27.

2. В доклада, който следва да бъде предаден до 31 март 2015 г., Комисията оценява, въз основа на опита от изпълнението на настоящата директива, предвид опита с демонстрационните съоръжения за улавянето и съхраняването на въглерода (УСВ) и като отчита техническият прогрес и най-новите научни познания, по-специално:

— дали е доказано в задоволителна степен постоянно задържане на CO₂ по начин, който предотвратява и намалява във възможно най-голяма степен отрицателните последици за околната среда и възможните рискове за човешкото здраве, както и безопасността на УСВ за околната среда и хората,

— дали продължават да са необходими процедурите относно прегледите от страна на Комисията на проекторазрешения за съхранение, посочени в член 10, и на проекторешения за прехвърляне на отговорността, посочени в член 18,

— опита с разпоредбите относно критериите и процедурата за приемане на потока от CO₂, посочени в член 12;

— опита с разпоредбите относно достъпа на трети лица, посочен в членове 21 и 22, и с разпоредбите относно трансграничното сътрудничество съгласно член 24;

— разпоредбите, приложими към горивните инсталации с номинално производство на електроенергия от 300 или повече мегавата, посочени в член 9а от Директива 2001/80/ЕО,

— перспективите за съхранение на CO₂ в геоложки формации в трети държави,

— допълнително разработване и актуализиране на критериите, посочени в приложения I и II,

- опит с насърчаването на прилагането на УСВ при инсталации, изгарящи биомаса,
- опит с насърчаването на прилагането на УСВ при инсталации, изгарящи биомаса,

и представя предложение за преразглеждане на директивата, ако е целесъобразно.

3. Когато постоянното задържане на CO₂ по начин, който да предотврати или, ако това не е възможно, да отстрани във възможно най-голяма степен отрицателните последици и всеки произтичащ риск за околната среда и за човешкото здраве, и когато безопасността за околната среда и човека при улавянето и съхранението на въглерод и икономическата му осъществимост бъдат доказани в достатъчна степен, прегледът разглежда въпроса дали е необходимо и практически осъществимо установяването на задължително изискване за стандарти относно емисиите при работа за всички нови големи горивни инсталации за производство на електроенергия съгласно член 9а от Директива 2001/80/ЕО.

Член 39

Транспониране и преходни мерки

1. До 25 юни 2011 г. държавите-членки въвеждат в действие законовите, подзаконовите и административни разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

3. Държавите-членки гарантират, че следните места за съхранение, които попадат в приложното поле на настоящата директива, започват да се експлоатират в съответствие с изискванията на настоящата директива до 25 юни 2012 г.

- а) места за съхранение, използвани в съответствие с действащото законодателство към 25 юни 2009 г.;
- б) места за съхранение, за които има разрешение в съответствие с това законодателство преди или към 25 юни 2009 г., при условие че местата за съхранение започват да се използват не по-късно от една година след тази дата.

Членове 4 и 5, член 7, точка 3, член 8, точка 2 и член 10 не се прилагат в тези случаи.

Член 40

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 41

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 23 април 2009 година.

За Европейския парламент
Председател
H.-G. PÖTTERING

За Съвета
Председател
P. NEČAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

КРИТЕРИИ ЗА ХАРАКТЕРИЗИРАНЕ И ОЦЕНКА НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ КОМПЛЕКСИ ЗА СЪХРАНЕНИЕ И НА ЗАОБИКАЛЯЩИТЕ ГИ ЗОНИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 3

Характеризирането и оценката на посочените в член 4, параграф 3 потенциални комплекси за съхранение и заобикалящите ги зони се извършват на три етапа съгласно най-добрите практики към момента на оценката и посочените по-долу критерии. Отклонения от един или повече от тези критерии могат да бъдат разрешени от компетентния орган, при условие че операторът е доказал, че не е засегната способността на характеризирането и оценката да позволят да бъде направена преценката, посочена в член 4.

Етап 1: Събиране на данни

Събират се достатъчно данни за изработване на статичен пространствен и триизмерен (3-D) геоложки модел на мястото за съхранение и комплекса за съхранение, включително покриващи скали, и заобикалящата ги зона, включително хидравлично свързаните зони. Тези данни обхващат най-малко следните характеристики, присъщи на комплекса за съхранение:

- а) геология и геофизика;
- б) хидрогеология (в частност наличие на подпочвени води, предназначени за консумация);
- в) инженеринг на резервоара (включително пространствени изчисления на обема на порите за инжектиране на CO₂ и краен капацитет за съхранение);
- г) геохимия (скорости на разтваряне и минерализация);
- д) геомеханика (пропускливост, налягане на разрушаване);
- е) сеизмичност;
- ж) наличие и състояние на естествени или причинени от човека пътеки, включително кладенци и сонди, които могат да послужат като пътеки за изтичане;

Документират се следните характеристики за околностите на комплекса:

- з) домени, обкръжаващи комплекса за съхранение, които могат да бъдат засегнати от съхранението на CO₂ в мястото за съхранение;
- и) разпределение на населението в района, разположен над мястото за съхранение;
- й) близост до ценни природни ресурси (включително и по-конкретно райони от Натура 2000 съгласно Директива 79/409/ЕИО на Съвета от 2 април 1979 г. относно опазването на дивите птици ⁽¹⁾ и Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна ⁽²⁾, питейни подпочвени води и въгледороди);
- к) дейности около комплекса за съхранение и евентуално взаимодействие с тези дейности (например проучване, производство и съхранение на въгледороди, геотермална употреба на водоносните хоризонти и използване на подпочвените водни запаси);
- л) близост до евентуален(и) източник(ци) на CO₂ (включително оценки за общата потенциална маса на наличния CO₂ с възможност за съхранение) и подходящи преносни мрежи.

Етап 2: Изработване на статичен триизмерен геоложки модел

Със събраните при етап 1 данни се изработва триизмерен статичен геоложки модел, или комплект модели, включително на покриващите скали и хидравлично свързаните зони и на флуидите, с помощта на компютърни симулатори на резервоара. Статичният(те) геоложки модел(и) характеризират комплекса по отношение на:

- а) геоложката структура на естествения капан;
- б) геомеханичните, геохимичните свойства на резервоара, както и свойствата за циркулация в него, покриващи формации (покриващи скали, уплътнения, порести и пропускливи хоризонти) или прилежащи формации;

⁽¹⁾ ОВ L 103, 25.4.1979 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7.

- в) характеристиката на разломната система и наличието на създадени от човека пътеки;
- г) размер на площта и вертикален размер на комплекса за съхранение;
- д) обем на порестото пространство (включително разпределение на порестостта);
- е) изходно разпределение на флуидите;
- ж) други характеристики от значение.

Несигурността при всеки един от параметрите, използвани при изработката на модела, се оценява посредством разработване на сценарии за всеки параметър и изчисляване на съответните граници на достоверност. Оценява се и несигурността във връзка със самия модел.

Етап 3: Характеризиране на динамичното поведение на обекта, характеризиране на чувствителността, оценка на риска

Характеризирането и оценката се основават на динамично моделиране, съчетаващо множество симулации на етапите на инжектиране на CO_2 в мястото за съхранение с помощта на триизмерен(ни) статичен(ни) геоложки модел(и) в компютърния симулатор на комплекса за съхранение, изработен при етап 2.

Етап 3.1: Характеризиране на динамичното поведение на обекта

Отчитат се най-малко следните фактори:

- а) вероятните стойности на инжектиране и свойства на потока от CO_2 ;
- б) ефективността на съчетано моделиране на процеса (т.е. начина, по който взаимодействат различни единични ефекти в симулатора);
- в) реактивните процеси (т.е. начина, по който се предоставя обратна информация от реакцията на инжектирания CO_2 в съчетание с минералите *in situ* в модела);
- г) използвания симулатор на резервоара (може да са необходими множество симулации, за да се потвърдят някои заключения);
- д) краткосрочните и дългосрочните симулации (за да се установи какво се случва с CO_2 и как той реагира в течение на десетилетия и хилядолетия, включително степента на разтваряне на CO_2 във вода).

Динамичното моделиране предоставя информация относно:

- е) налягане и температура във формацията за съхранение като функция от стойностите на инжектиране и натрупаното инжектирано количество с течение на времето;
- ж) размера на площта и вертикалния размер на CO_2 спрямо времето;
- з) естеството на потока от CO_2 в резервоара, включително фазово поведение;
- и) механизмите и стойностите на улавяне на CO_2 (включително граници на преливане и странични и вертикални уплътнения);
- й) вторичните системи за задържане в общия комплекс за съхранение;
- к) капацитета за съхранение и градиентите на налягането в мястото за съхранение;
- л) риска от напукване във формацията(ите) за съхранение и покривашите скали;
- м) риска от навлизане на CO_2 в покривашите скали;
- н) риска от изтичане от мястото за съхранение (напр. през изоставени или недостатъчно добре уплътнени кладенци);
- о) скоростите на миграция (в отворени резервоари);
- п) скоростите на уплътняване на пукнатините;

- р) промените в химичния състав на флуидите във формацията(ите) и последващи реакции (напр. промяна в нивото на рН, образуване на минерали), както и включване на реактивно моделиране за оценка на последиците;
- с) преместване на флуидите във формацията;
- т) повишена сеизмичност и издигане на повърхността.

Етап 3.2: Характеризиране на чувствителността

Предприемат се множество симулации с цел установяване на чувствителността на оценката спрямо предположенията, направени за определени параметри. Симулациите се основават на изменение на параметрите в статичния(те) геоложки модел(и) и промяна на функциите на стойностите и предположенията при динамичното моделиране. Всяка значителна чувствителност се взема предвид при оценката на риска.

Етап 3.3: Оценка на риска

Оценката на риска включва, *inter alia*, следното:

3.3.1. Характеризиране на опасността

Характеризирането на опасността се извършва чрез характеризиране на възможността за изтичане от комплекса за съхранение, установена посредством описаните по-горе динамично моделиране и характеризиране на сигурността. При него, *inter alia*, се отчитат:

- а) потенциалните пътеки за изтичане;
- б) потенциалният обем на изтичането за констатираните пътеки за изтичане (скорости на потока);
- в) критичните параметри, отразяващи се върху потенциалното изтичане (напр. максимално налягане на резервоара, максимални скорости на инжектиране, температура, чувствителност спрямо различни предположения в статичния(те) геоложки модел(и) и т.н.);
- г) вторичните ефекти от съхранението на CO₂, включително разместване на съдържащите се във формацията флуиди и нови вещества, създадени при съхранението на CO₂;
- д) други фактори, които могат да изложат на опасност човешкото здраве или околната среда (напр. свързани с проекта физически структури).

Характеризирането на опасността обхваща пълния спектър от потенциални условия на експлоатация, за да се провери сигурността на комплекса за съхранение.

3.3.2. Оценка на излагане на въздействието — основава се на характеристиките на околната среда и на разпределението и дейностите на населението над комплекса за съхранение, и вероятното поведение и съдба на CO₂, изтекъл от потенциалните пътеки, установени при етап 3.3.1.

3.3.3. Оценка на последиците — основава се на чувствителността на конкретни видове, общности или местообитания спрямо потенциално изтичане, установено при етап 3.3.1. По целесъобразност тя включва последиците от излагането на повишени концентрации на CO₂ в биосферата (включително почва, морски седименти и бентосни води (задушаване, хиперкапния) и занижено ниво на рН в тези околни среди вследствие на изтичане на CO₂. Тя също така включва оценка на въздействията от други вещества, които е възможно да присъстват в изтичащите потоци от CO₂ (било то попаднали в инжектираните потоци примеси или нови вещества, възникнали при съхранението на CO₂). Тези последиствия се взимат предвид в редица времеви и пространствени скали и се свързват с редица различни обеми на изтичане.

3.3.4. Характеризиране на риска — включва оценка на сигурността и целостта на мястото в краткосрочен и дългосрочен план, включително оценка на риска от изтичане при предложените условия на използване, и на възможно най-неблагоприятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Характеризирането на риска се извършва въз основа на оценката на опасността, излагането и последиците. То включва оценка на източниците на несигурност, установени по време на етапите по характеризиране и оценка на мястото за съхранение, и когато е осъществимо — описание на възможностите за намаляване на несигурността.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

КРИТЕРИИ ЗА СЪСТАВЯНЕ И АКТУАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНА ЗА МОНИТОРИНГ, ПОСОЧЕН В ЧЛЕН 13, ПАРАГРАФ 2, И ЗА МОНИТОРИНГ СЛЕД ЗАТВАРЯНЕ**1. Съставяне и актуализиране на плана за мониторинг**

Планът за мониторинг, посочен в член 13, параграф 2, се съставя в съответствие с анализа за оценка на риска, осъществен в етап 3 от приложение I, и се актуализира с цел да бъдат изпълнени изискванията за мониторинг, изложени в член 13, параграф 1, съгласно следните критерии:

1.1. Съставяне на плана

Планът за мониторинг включва подробна информация за мониторинга, който ще се извършва по време на основните етапи на проекта, включително основни елементи, оперативен мониторинг и мониторинг след затваряне. За всеки отделен етап се посочва следната информация:

- а) наблюдавани параметри;
- б) използвана технология за мониторинг и обосновка за нейния избор;
- в) място на мониторинг и обосновка на пространствената дискретизация;
- г) честота на прилагане и обосновка на времевата дискретизация.

Параметрите, които ще бъдат наблюдавани, се определят така, че да изпълняват целите на мониторинга. При всички случаи обаче планът включва постоянен или периодичен мониторинг на следните параметри:

- д) дифузни емисии на CO_2 в съоръжението за инжектиране;
- е) обменен дебит на CO_2 в устията за инжектиране;
- ж) налягане и температура на CO_2 в устията за инжектиране (за определяне на тегловния дебит);
- з) химичен анализ на инжектирания материал;
- и) температура и налягане на резервоара (за определяне на фазовото поведение и състояние на CO_2).

Изборът на технология за мониторинг се основава на най-добрите налични практики в момента на проектиране. По целесъобразност се вземат предвид и се използват следните варианти:

- й) технологии, които могат да открият наличието, местонахождението и пътеките за миграция на CO_2 в земните недра и на повърхността;
- к) технологии, които предоставят информация за поведението на параметрите налягане-обем и пространствено/вертикално разпределение на струята от CO_2 чрез усъвършенстване на триизмерна симулация върху триизмерни геоложки модели на формацията за съхранение, изработени в съответствие с член 4 и приложение I;
- л) технологии, които могат да осигурят широк пространствен обхват, с цел събиране на информация за незасечени по-рано потенциални пътеки за изтичане в пространствените измервания на целия комплекс за съхранение и отвъд него, в случай на значителни нередности или миграция на CO_2 извън комплекса за съхранение.

1.2. Актуализиране на плана

Събраните при мониторинга данни се съпоставят и тълкуват. Наблюдаваните резултати се сравняват с поведението, прогнозирано при динамичната симулация на триизмерното поведение на параметрите налягане-обем и насищане, извършена в рамките на характеризирането на сигурността в съответствие с член 4 и етап 3 от приложение I.

При значително отклонение между наблюдаваното и прогнозираното поведение, триизмерният модел се калибрира отново, за да отрази наблюдаваното поведение. Повторното калибриране се основава на наблюдаваните данни от плана за мониторинг, а когато е необходимо да се осигури достоверност на предположенията при повторното калибриране, се събират допълнителни данни.

Етапи 2 и 3 от приложение I се повтарят, като се използва повторно калибрирания(те) триизмерен(ни) модел(и), за да се съставят нови сценарии за опасността и стойности на потока и за преразглеждане и актуализиране на оценката на риска.

При установяване на нови източници на CO₂, пътеки и стойности на потока или на наблюдавани значителни отклонения от предходните оценки вследствие на историческа взаимовръзка и повторно калибриране на модела, планът за мониторинг се изменя съответно.

2. Мониторинг след затваряне

Мониторингът след затваряне се основава на информацията, събрана и моделирана по време на изпълнението на плана за мониторинг, посочен в член 13, параграф 2 и по-горе в точка 1.2 от настоящото приложение. Предназначението му по-конкретно е да предостави информация, необходима за преценката, посочена в член 18, параграф 1.
